

Polnina v državi SRS pavlačirana.

Naročnina listu: Celo leto K 120.—, pol leta K 60.—, četrt leta K 30.—. Izven Jugoslavije: Celo leto K 150.—. Inserati ali oznanila se računajo po dogovoru; pri večkratnem inseriranju primeren popust. Upravišтво sprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Telefon št. 220.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo

Potomenska števila znanost 1 krom.

„Straža“ izhaja v ponedeljek, sredo in petek. Uredništvo in upravišтво je v Mariboru, Koroška cesta št. 5. — Z uredništvom se more govoriti vsak dan samo od 11. do 12. ure dopoldne. Rokopisi se ne vračajo. — Nezaprite reklamacije so poštnine proste. — Telefon št. 220.

90. številka.

Maribor, dne 12. avgusta 1927.

Letnik XIII.

Za versko in kulturno zблиžanje Slovanov.

Velehrad, 8. avg. 1927.

Dne 4., 5., 6. in 7. avgusta se je vršil na starodavnem Velehradu kongres za zjedinenje cerkva. Dne 4. avgusta se je vršila akademija čeških bogoslovcev, ki je pokazala, da je duhovniški naraščaj v čeških deželah prožet pravega katoliškega duha in da si je popolnoma svest velikih nalog, ki ga čakajo v dušnopastirskem življenju. K svečani akademiji, katero je zaključil umetniški nastop v prelepi avli velehradskega samostana, se je zbralo odlično občinstvo iz raznih krajev katoliškega sveta: Francozi, Poljaki, Ukrajinci, zastopniki karpatskih Rusov, Čehi, Hrvati in Slovenci.

Naslednji dnevi so bili posvečeni vprašanju zjedinenja, oziroma priateljskega zблиžanja in sodelovanja krščanskih cerkva. Posvetovanja je vodil najgorečnejši pristaš verske in cerkvene sloge med Slovani, olomuški nadškof dr. Stojan z njemu lastno ljubeznivostjo. Znanstveni referati so se vrstili s primernimi pobožnostmi v velehradski stolnici sv. Cirila in Metoda, ki je ena najveličastnejših cerkva v slovenskih deželah, v kateri se je takorekoč spočelo gibanje za zjedinenje Slovanov, razcepljenih v dve cerkvi. Nadškof, ki je neumorno predsedoval sejam kongresa, je ravno tako vodil vse molitve in svečane procesije, izmed katerih je ona k relikvijam svet. prvovestnika Slovanov, Cirila in Metoda, ki je ena najglobokejših vtis.

Na kongresu so zastopniki slovenskih narodnosti podali vsak svoj referat o verskih in cerkvenih razmerah v dotičnih deželah. Pred nami se je razgrinjala slika verskega položaja med Poljaki, Jugoslovani (referenta škof dr. Njaradi in dr. Stele), Ukrajinci in karpatskimi Rusi. Pokazalo se je, da vsi referenti polagajo največjo važnost na vprašanje zблиžanja med katoliško in pravoslavno cerkvijo, ki da se mora izvršiti na čisto religiozni podlagi, izločujoč enkrat za vselej vsa razjedinjačaja nas narodna in politična vprašanja.

O problemu zjedinenja, oziroma zблиžanja, posebič je govoril znani strokovnjak v tem vprašanju, Belgijec P. D'Herbigny, ki je spisal znano delo o Vladimirju Sergejeviču Solovjovu. Govdarjačoj velika prizadevanja Sve. Stolic, zlasti pa sedanjega papeža Benedikta XV., za zjedinenje, je dokazoval, da propagandistična delavnost v tem vprašanju ni na mestu, a pač pa intenzivno karitativno delovanje. Obširno je opisoval delovanje med ruskimi emigranti v Franciji, ki jim katoliški krog posvečajo vso skrb, da olajšajo njihovo bedno stanje. S tem se bolj kot s katerikoli drugim delom utrjuje medsebojno prijateljstvo, sprotovanje in uvaževanje. Politični in na-

cionalni momenti, ki slovanske narode med seboj razjedinjujejo, se morajo popolnoma eliminirati, ker je to poglavitni in nujen predpogoj za cerkveno zjedinenje. Le dejanska krščanska ljubezen bo privedla do tega, da se oboje cerkvi združita na obči, univerzalni, katoliški podlagi. P. D'Herbigny je žel veliko odobravanje in prisrčne ovacije od strani celega kongresa.

O verskih in cerkvenih razmerah v Rusiji je v dvehurnem referatu obširno poročal Franc Tersegav, ki pa je obravnaval tudi vprašanje zблиžanja cerkva s principijelnega stališča. Z med njegovim predavanjem je prišlo do živahnih diskusij, po predavanju pa do debate. Tersegav je z vso energijo branil tezo, da je formalna unija stvar daljnje bodočnosti, ki je pri vprašanju praktičnega zблиžanja ni jemati toliko v poštev, kolikor je delati na to, da se ruska pravoslavna cerkev povzdigne, prenovi in notranje okrepi, tako da bo imela vpliv na javno življenje ruskega naroda, s čemer se bo okrepilo vesoljno krščanstvo, kar bo brez dvoma s časom privedlo do zблиžanja vseh krščanskih cerkva, v prvi vrsti katoliške, pravoslavne in anglikanske. Individualne posebnosti ruske pravoslavne religioznosti je treba ohraniti, katoliški element skupnih krščanskih verskih podlag v njem krepiti, pravoslavni cerkvi v njenih prizadevanjih za reformo pomagati, v vseh ozirih pa postopati z največjo ljubeznijo, razumevanjem in širokodušnostjo. V debato je posegel tudi P. D'Herbigny, ki je še enkrat nastopil in bil zopet prav živahno aklamiran. Tenor njegovih izjav je bil: Ljubezen, ljubezen in še enkrat ljubezen!

Med drugim se je na kongresu zelo grajala neirenična delavnost nekaterih pravoslavnikov dostojanstvenikov, v prvi vrsti srbskega škofa Dositeja, in ruskega škofa v emigraciji Evlogija, ki s svojim propagandističnim delovanjem mesto ljubezni sejeta sovražstvo in odtujenje med obema cerkvama in slovanskimi narodi.

Najveličastnejši moment je bila na to molitev pred Najsvetejšim za zjedinenje vseh Slovanov v eno cerkev.

V nedeljo, dne 7. avgusta, se je zbrala na Velehradu velika množica vernega moravskega ljudstva v prekrasnih narodnih nošah. Na prostem je škof dr. Njaradi bral sveto liturgijo po vzhodnem obredu. Navzoči francoski in slovenski gostje so imeli priliko uveriti se, kako globoko verno je ljudstvo v lepi Moravi in kako umava pomen bratskega zjedinenja ločeni cerkva, kojih prijateljsko sodelovanje prinese v bodočnosti najlepše sadove za idejo krščanskega bratstva, edinstvi in poglobitve religioznosti med vsemi narodi. Dr. X.

G. Pašič ima besedo.

„Slov. Narod“ se je spozabil in poročal, da je Pašič na seji radikalnega kluba konstatiral, da pride vsled osebnih uradniških vprašanj čisto do nesoglasja in celo do formalnih kriz v situaciji, to pa zato, ker je uradništvo razdeljeno po strankah in kot tako ni na višini objektivnosti kot bi moralo biti.

Tako Pašič, mi pa vemo, da so državna korita edina sporna točka med eno in drugo vladno stranko v Srbiji. Programatični razlik ni, osebni kult, politični bizantinizem, zarote, intrige, špekulacije so že od nekdaj edina gibala političnih sanj. Pašič je kup svojih milijonov nabral in mnoge hiše zgradil kot radikal, Ninčič, Jančič itd. tudi in zato so si drugi poiskali novo stranko, nov teren, ker eden konto za vse res ne gre.

Za davno se na tak način bližajo in odbijajo politične stranke na Balkanu. Najprej so bili radikali sami, ker so pa prvaki na višku grabili z obema, nižji pa komaj z eno roko, so se ti odeepili, odprli svoj konto kot „samostanci“ in začeli od starih radikalov z vso energijo tirjati svojo „zarado“. Če je bila ta izdatna, je bil mir če ne, pa „politični“ kreg in nemir. Samostanci so rodili demokrate, „politična“ koncepcija pa je ostala ista. Če je demokrat vodil kake trgovske pregovore in pri tem vlekel mastno provizijo, se je takoj oglašil radikal in zahteval enako „važen“ — to je izdaten posel. Če je dobil, je bil lep mir če ne „politična kriza“.

„Težke“ zanate ali posle so seveda opravljali voditelji, ker je za vsak za agitacijo in za svojo proslavo potreboval lepo število trabantov, je vedno na svojem „položaju“ poiskal tudi priliko, da svoje ljudi iz državnih ja-

sli napase in to je strankarsko uradništvo.

Spori radi posla in profita so povzročili krize in tako je ta in oni veljak moral zdaj pa zdaj na kratek ali pa daljši politični odmor. Za take politične krize in odmore je voditelj vedno gmotno oskrbljen, ker so njegovi posli zelo izdatni, njegov trabant pa, ki je dobil od njega uradniško mesto, bi lahko prišel v stisko, če ne bi na svojo roko iskal „zarade“ in pobiral „bakšiš“ za slučaje, ko je prisiljen od rivalov nasprotno stranke, da s svojim protektorjem in voditeljem vred preživlja politično krizo.

Tako torej je že od nekdaj in ker g. Pašič o teh stvareh sedaj govori, bo danes isto, oziroma sorazmerno s povečanjem države še mnogo hujše.

Dežela pozabljena.

„Slov. Narod“ se je menda že do dobra okrepil in osvežil v senci dr. Zupaničeve radikalne lipe, zato je v članku „Poprava krivic“ od 10. t. m. začel divjo gonjo proti učitelstvu, ki ne trobi v demokratiški rog. Ta izpadi ni nič drugo, nego teroristična zloba oblasti od strani dobro znanih samodržcev, ki v svojem političnem bizantinizmu nimajo volje, ne potrebe, da izbirajo sredstva za svoj obstanek po zakonu morale in kulture. Nasilje jih je privedlo do oblasti in danes si predstavljajo, da sploh ni druge poti kot ta, katero so tako dobro dovršili. Imajo oblast, bajonete, krog sebe tople špijone in ovaduhov in vse drugo jim je deveta briga. Danes je danes, jutri pa jutri, danes smo mi država, izrabimo zato današnji dan — nasilno, kot smo si ga osvojili, jutri pa naj bo, kar bo — magari potop! To jim je geslo, ker so se jim pojmi o ljudski volji, zaupanju in sodbi že davno zgu bili v deželi „pozabljena“.

Poznamo jih in ne bi se ozirali na njih klevetanje in podlo hujskanje, da jim ni izpolzel sledeči stavek: „Pri nas, v deželi pozabljena, pa ne samo, da sprejemamo bivše škodljivce in nasprotnike lepo med se, temveč jih zato, ker so blagovolili priti k nam, še lepo — nagradujemo.“ To naj se nanaša na nas, ki smo „rovarji in protidržavni elementi“ in pa na učitelstvo, ki se jim ne priklanja in ki zato po njihovem „pravzaprav ne zasluži nobenega mesta“.

To govori peščica uzurpatorjev z jato podkupljenih kreatur v samospavajoči nadi, da je Slovenija, ki se je s toliko vnemo in požrtvovalnostjo oklenila nacionalno-revolucionarne ideje, res nekaka „dežela pozabljena“ in omamljivih sanj, ki naj bi vse narodne zločince v državotvornih vrstah prikrile ali pa celo preosnule v najčistejše prikazni.

Res, zveličavna utopija in pa prav koristne sanje bi bile to za veliko število današnjih državotvorcev: za liberalne učitelje, žitne komisarje, nabiralce vojnih posojil, patrijotske pesnikovače, „Jungschütze“, „Jungösterreicher-je“ s prvencem dr. Skaberntom itd.

Poznamo vas, klečeplazna, podkupljiva in zahrbtna družba! Kar ste bili poprej Dunaju, ste danes „porodici“ političnih bizantincev v Beogradu — vedno isti na škodo naroda, ki vas zato tudi ob vsaki priliki ostreje obsoja. Mi izhajamo iz naroda in ljudska volja nas spremlja, nismo se plašili čiščenja v lastnih vrstah in duhu narodnostnega preporeda, odžagali in odvrgli smo, kar je bilo gnilo in delavni narod naj sodi, ker je za presojo sposoben in zrel. Nanj se oslanjamo in ni nas strah vašega hujskanja in vaših nakan.

Samodržci se sami razkrinkavajo, v besni togoti mečejo zadnje cape od sebe in Slovenija jim ne da uspavajo. Čega hašiša novih iluzij — z uničujo-

čo obsodbo kaže, da ni in ne bo — dežela pozabljena.

Brez naslova! Premišljujem sem in tja, toda za današnje svoje misli ne najdem primerenega naslova. Mogoče je tudi boljše, če ga ne napišem! Ko boste prečitali moje vrste, naj ostane v vaših srečih žgoč in pekoč opomin, kakor je žgoče in pekoče naša solnce, ki dan za dnem žge na zemljo!

O groznih in divjih bojih, ki so se zadnje čase vršili med fašisti in socialisti po Italiji Vam sicer nisem pisal, toda čitali ste o njih gotovo. Po nekaterih krajih srednje Italije je prišlo do krvavih spopadov, pri katerih je bilo na desetorice mrtvih in ranjenih. Pokale so puške in samokresi, besneli so noži in opravljal so svoje strašno delo bombe in granate. Zakon in postava sta bila pomadran v krvi, surova moč krepkejšega je slavila orgije. Na mračnem obzorju so se dvigale strahote meščanske vojne.

In vlada? Vlada velike kulturne države je bila potisnjena v stran. Se več! Vlada je napravila harakiri — samoumor. Mesto da bi razorožila oborožene mase, uveljavila zakon in postavila zločince pred sodni stol, se je ponizala do sramotnosti in zastavila ves svoj ginevajoč vpliv, da je spravi la sovražna tabora do medsebojnih pogajanj.

Sedaj se vrše mirovna pogajanja in orožje že nekaj dni počiva.

Kakšen bo izid? Ne vemo! Mogoče se bosta sovražna brata začasno pobotala in potisnila meč v nožnico. Toda meč ostane v nožnici in njegova žrtev postanemo lahko mi Jugoslovani. Kdo nam je porok, da ne doživimo groznih istrskih dni v drugi izdaji? Na vladu in njen aparat ne moramo računati, naša lastna moč je prešibka: naše ljudstvo je že do konca izmučeno, njegovih križevih potov je že preveč. Pomisliti moramo, da imajo italijanski socialisti nad 130 poslancev in ogromne množice ljudstva, vendar so zajezili fašistovski val še-le potem, ko so organizirali oboroženo armado lastnih pristavev.

Toda ako tudi ne računamo s skrajnostjo, moramo vendar pričakovati, da bo pritisk nasilnega fašizma na nas Jugoslovane zopet bolj občuten kot je bil zadnje tedne.

Brezdvomno, da tudi tak pritisk egroža naš obstoj, vendar se ga ne plašimo.

Ako bi nam Italija dala vse svojehodšine in pravice, ki pritečejo kulturnemu narodu, potem se ne bojmo za svoj narodni obstanek. Naše ljudstvo je prožno, vztrajno, nadarjeno, samozavestno in visi z vso ljubeznijo na svoji rodni grudi. Zato vemo, da bi se v mirnem tekmovalstvu z enakopravnimi, četudi močnejšimi sosedomi na vseh popriščih človeške civilizacije uspešno košali. Toda temu varljivemu upu se ne udajamo. Italijanska vlada nam sicer v zvanečih besedah zagotavlja popolno enakopravnost, ampak zajamčiti nam je ne more, če tudi bi to odkritosrčno hotela, ker — nima moči. Italijanski narod nam po svoji pretežni večini gotovo ni sovražen, toda njegova nepoučenost in nepoznanje je razmer sta ravno tako velika, kakor je velika domišljavost gotovih imperialističnih krogov, ki ta narod izjemajo. In tragika našega položaja obstoja ravno v tem, da moramo mi s temi krogi meriti neenaka kopja.

Cilj teh krogov so bili „confini“ narali (naravne meje), ki so nas odtrgale od naše naravne enote; njihov cilj je brezobzirni italijanski imperijalizem na Jadranu. In ker smo mi prva velika ovira na poti do tega cilja, zato leži logična rezultanta na dlan: nas je treba iztrbiti!

Avantgarda vseh, ki teže za tem macehiavellističnim načrtom, so faš-

sti. Ako dobe sedaj proste roke napram socialistom, moramo z gotovostjo računati, da postane njihov naval na naše pozicije, četudi nekrvav, silnejši in nevarnejši.

Kako mu zastaviti pot? Kako odbiti napad?

Naše ljudstvo ga čaka s pogumom in upom v srečo: v mukah in trpljenju, v krvi in ognju je izklesano in pozna le malo kukavice v svojih vrstah, zato stoji kot en mož na okopih!

Spomin, da je že bilo silno boje z mogočnimi in brezobzirnimi sosedi in zmagovali, mu jekleni mišice.

Zavest, da je samo najbolj na jugozapad potisnjena predstraža mladega in čilega naroda, ki se-le stopa v solnčni svet, mu krepki odporno silo do nepremagljivosti.

Ta zavest je naš čudotvorni balzam, naš sveti amulet. Ohraniti jo moramo živo, in ji dati granitne temelje same vaše resnične, požrtvovalne, dejanske ljubezni!

Ali vas nikoli ne vzdramijo iz spanja obupni vzdih trpečega Istra- na? Ali vas nikoli ne razburi podir- ljiivi duh požganih primorskih domov? Ali vam nikoli ne skrči srca tihi plak dece, ki trpi v tuji šoli? Ali ne sliši- te nikoli krepkih priduskov popotnika, ki v rodni zemlji ne najde svojih do- mačih krajev?

Postuhnite zato večkrat, bratje in sestre, v tiho noč in čuli beste drget bojnikov v okopih na jugozapadu! Tedaj naj vaša srca zaplame v ne- odoljivem bratstvu in vaše misli in de- janja naj se strnejo v životvorni lju- bezni!

Polde Kemperle.

Goriško pismo.

Miren pri Gorici, 4. avg.

V svojem večeršnjem pismu sem kratko omenil tudi boje med fašisti in socialisti, ki so zadnje čase pretresa- li italijansko državo in „mirovna po- gajanja“, ki so se s posredovanjem vlade pričela med obojema sovraž- nima taboroma. Prej, kakor smo pri- čakovali, so se dogovori zaključili in se je dosegel sporazum. Najnovejša po- ročila iz Rima pravijo, da je bil več- raj, dne 3. t. m., podpisan „mirovni dogovor“ med fašisti in socialisti.

Sporazum določa, da se morajo takoj končati grožnje, dejanski napa- di, maščevanja, izsiljevanja in sploh kakršnakoli nasilstva med obojestrans- kimi somišljeniki.

Kakšne bodo posledice? Ali bo se- danj res prišlo do pomirjenja sovražnih duhov v Italiji?

Mi Jugoslovenci smo trenutno pri vseh teh dogodkih nevtralni gledalci. Zalostno perspektivo bodočnosti, ki se pa lahko izčrni, sem vam očrtal več- raj: pripravljeni smo na vse in ne kalkuliramo z nikakimi iznenadenji.

Kakor pa kažejo vspretni sklepi in dogodki doseženi sporazum ne bo najbrž tako epohalnega pomena kakor bi želeli fašisti in rabila vlada. Komunistična stranka je namreč od- ločno izjavila, da je nasprotna skleniti vi mirovnega dogovora in je ta svoj protest pokrepila z ustanavljanjem lastnih obojestranskih oddelkov. Ljudska in republikanska stranka, ki sta tudi že začeli zbirati svojo lastno civilno mi- lico, se „mirovnih pogajanj“ nista ho- teli udeležiti. Razun tega moramo u- poštovati, da so socialisti izjavili, da armada ljudskih arditov ni njihova strankarska organizacija in nimajo zato nanjo nikakega vpliva.

Poslanec Šćek priobčuje v današ- nji tržaški „Edinosti“ k položaju dalj- ši članek, v katerem med drugim pra- vi:

„Jaz sem mnenja, da ta pogodba ne bo rodila miru. Komunisti, ki ven- dar tvorijo močno stranko v Italiji, se za ta pogajanja niti ne zmenijo... Eno je zame gotovo: boj med komuni- sti in fašisti se bo nadaljeval.“

Polde Kemperle.

Miren pri Gorici, 3. avg.

Politični pregled.

KRALJEVINA SHS.

Beograjsko politično življen- je aspavano vsled vročine in po- slansko-ministrskih počitnic.

Demokratsko časopisje nam zna veliko povedati o bodočem pro- gramu skupnega vladnega dela radi kalov in demokratov. Tozadevna po- gajanja se že baje vršijo med delega- ti obeh strank. Potek teh pogajanj naj brž ne obela dobrih sadov, ker se godi vse za kulisami kot v naši zunanji po- litiki.

Zastopnik reške vlade Za- nella, ki se je mudil zadnji teden v Beogradu radi Baroša, je odnesel Re- ki in Italiji sledeče pogoje naše kral- jevine, ki so predpogoji za zopetno vzpostavitev pogajanj med SHS-Re- ko in Italijo: Naša država zahteva, da se govori po rapalski pogodbi o Barušu kot našim ozemlju. Na Reki se morajo izvršiti volitve v konstitu- anto in se mora sestaviti od Jugosla- vije in Italije priznana vlada. Izvrši- ti se mora razmejitev reške države in evakuirati vsi, še do danes od Itali- janov zasedeni kraji, ki pripadejo po rapalski pogodbi naši kraljevini. Dok- ler ne bodo izpolnjeni ravnokar na- vedeni pogoji, se ne bo naša država pogajala ne z Reko, ne z Italijo.

AVSTRIJA.

V Seitzthalu sta se dne 10. t. m. sestala nemškoavstrijski zvezni predsednik Hainisch in predsednik čehoslovaške republike Masaryk. Dr- žavnika sta se razgovarjala o vzpo- stavitvi tesnejših stikov med obema re- publikama in se je dosegel v pogla- vitnih vprašanjih zadovoljiv uspeh. Razgovorom sta prisostvovala tudi čehoslovaški zunanji minister dr. Beneš in avstrijski kanceler dr. Sehober.

GORNJA SLEZIJA.

Problem, ki je zadal Angliji in Franciji obilico težkih skrbi, bodo rešili, kakor vse kaže, potem poravna- ve med prizadetima državama. V vpra- šanju Gornje Slezie sta si Anglija in Francija silno nasprotovali, prva je delovala v prilog Nemčiji, Francija pa se je zavzemala za Poljake. S po- ravnavo v vprašanju Gornje Slezie iz- ginejo tudi ta nasprotstva. Na zad- nji seji vrhovnega sveta (conseil sup- reme) so posamezni zastopniki velesil govorili v pomirljivem smislu. Listi so silno vesel, da sta si Lloyd Geor- ge in Briand segla v roke. Osebito zadovoljstvo pa je povzročila vest, da so delegati opustili načelo nedeljivosti industrijskega ozemlja.

GRŠKA.

Po desetdnevnem odmoru so začele grške čete vnovič prodirati v notranjost Male Azije in sicer proti Angori, ki je sedež začasne angorske vlade Kemal-paše. Angorska skup- ščina je sklenila, da izprazni Angoro in premesti sedež vlade v Cezarejo. Nadalje je skupščina sklenila, da bo nadaljevala boj z Grki do skrajnosti. Vsi poslanci angorske skupščine so odšli na fronto. Po poročilu carigraj- skih listov si bodo Grki s prodiranjem v notranjost Male Azije sami nastavi- li past, v katero se bodo ujeli. Isti li- sti nadalje poročajo, da je pritegnil generalisim turških čet Kemal-paša številna ojačenja iz vzhodnih turških pokrajin Male Azije.

RUSIJA.

Strasna lakota se širi po vsej Rusiji z vedno večjo brzino in je zav- zela že nepopisne dimenzije. Narod se vali trumoma proti mejam Poljske, Rumunije in Ukrajine. Od lakote um- rje na dan 25.000, na koleri pa 50 tisoč ljudi. Val ljudstva, ki se giblje proti zapadu, broji okoli 6 milijonov stradalajočih izseljencev.

Dne 28. avg. v Maribor!

Na splošno željo priredi Slovenska kmetijska zveza

v nedeljo, dne 28. avgusta

dopolodne v Mariboru velik shod krš- čanskomislečih Slovencev cellega ma- riborskega okraja. V baziliki Matere Milosti bo za udeležence služba božja. Potem

veliko zborovanje v dvorani pivovarne Götz.

Pozivamo vse krajevne organiza- cije mariborskega okraja, da razvije- jo živahno agitacijo za obilno udelež-

bo. Kjer je železnica preveč oddalje- na, organizirajte udeležbo tako, da se bo ljudstvo pripeljalo na vozovih v Maribor.

Na to veliko zborovanje smo pova- tilo tudi poslanca in načelnika Jugo- slov. kluba dr. Anton Korošca in druge odlične ljudske govornike.

Isti dan popoldne ob dveh bode v dvorani Jugoslov. strokovne zveze u- stanovni zbor županske zveze. Pridite župani in občinski svetovalci ter odborniki iz cellega ma- riborskega okraja in zastopniki župa- nov iz vseh drugih okrajev.

Možje, mladeniči, dekleta in de- agitirajte za to, da se bo

28. avgusta

zbralo v Mariboru obilo naših somi- šljenikov in prijateljev.

Kmetijska zveza in Sloven- ska ljudska stranka.

Dnevne vesti.

d Pondeljčeva „Straža“ odpade radi praznika.

d Vprašanje. A. Zakaj letos ni toliko časa dežja? — B. Ker se ni do- bil vizuma na potni list v Jugoslavijo

d Volitev novega župana v Ljub- ljani. „Slov. Narod“ poroča, da se bo vršila v teku prihodnjega tedna pono- vna volitev župana. Sejo bo po nalo- gu vlade sklical najstarejši obč. svet- nik g. Ivan Jeglič (SLS). G. Jegliču bodo ob tej priliki izročili vladni od- lok glede razveljavljenja šesterih ko- munističnih mandatov. Demokrati pa se silno motijo, če mislijo, da bodo — prodrli s svojim pristašem. Vladno ve- čino bodo vsekakor zopet imeli opozi- cionalci, ako se socialisti ne bi sku- jali in potegnili s policajdemokracijo. Po razveljavljanju komunističnih man- datov bo situacija sledeča: JDS 18 mandatov, SKS 1 mandat, skupaj 19; SLS 10, NSS 8 in JSDS 5 mandatov, kar znaša skupaj 23 mandatov. Na izid smo zelo radovedni!

Dr. Korošec je komuniste postrelil v Ljubljani. „Narod“ od dne 11. t. m. Notica ravnokar omenjene vsebine je menda predpriprava za dr. Tavčarje- vo 70letnico.

d „Slov. Narod“ je zaplaval v ve- letok Zupančevega radikalizma. „Jut- ro“, to poredno dete, ki je v svoji brezprimerni strasti bojevalo brez- spešen boj proti papirnatemu zmaju klerikalizma, se je poboljšalo, pač pa je pričel starostni „Narod“ s svojim ogabnim rohlenjem, ki pričuje o fana- tizmu njegovih mamelukov. V uvodni- ku od dne 11. t. m. je njegovemu do- pisniku zelo spodrsnilo, ker je napisal te-le značilne besede: „Noben večji talent ni prišel od naše strani, (v Be- ograd, op. uredn.) najboljšje glave so bile še vedno one, katere je dala Su- madija in druge srbske zemlje“. — Podpišemo z obema rokama in še z nogama, če bi bilo potrebno. Kukovec Zerjav, Vošnjak, Pucelj, Drofenik in ostale korifeje demokratsko-samostojne ga kalibra so nas v Beogradu s svo- jo neznačajnostjo in tisočerno nezmo- nostjo pred Srbi tako spravile ob ves ugled, da še v tretji generaciji ne bo- mo zbrisali madežev, s katerimi so o- skrunili poštenost slovenskega ljud- stva. Z ljudmi, ki govorijo o večalnih in drugih justifikacijskih metodah čr- no-rumenega izvora, s katerimi bi ra- di uničili neljubo kritiko, bomo temel- jito obračunali tedaj, ko se bo sedanji režim nevdržnosti zrušil v samega sebe. „Narod“, „Narod“, malo več pre- vidnosti!

d Srbski separatizem. Dne 31. p. m. se je vršilo v Beogradu prvo zbo- rovanje novoustanovljene „Srbske stranke“. Sprejeli so resolucijo, v ka- teri so med drugimi vsebovane tudi te- le besede: „Z ozirom na dejstvo, da je med vsemi balkanskimi narodi odno- se srbski narod odkupil svojo svobodo s poldrugim milijonom grobov, zahteva Srpska stranka od vlade in od narod- ne skupščine, da se ustavnim putem prekrsti našo državo v „Veliko Sibi- jo“, da se ji vrne srbski grb in da se proglasi proslavljeno srbsko trobojni- co za državno zastavo.“ Ta resolucija je bila odposlana skupščini in vladi. Čepa cvetka čokorilovstva, kaj ne da? Jutrovec, tabornik in pondeljkarji pa o

vsem tem previdno molčijo. V pobor- ju „separatističnega zmaja“ med Hr- vati in Slovenci so dozdevno velikani, pred qincarji belgrajske čaršije pa — smuknejo pod klop, kakor gobezdavi jazbecarji. Že vedo zakaj...

d Jadna nam majka — naša drž- žava daje sama sebi ukore. Generalni inšpektorat v finančnem ministrstvu je poslal vsem državnim oblastem odloč- ki pravi, da naj se vse dobave (drža- vne) izvrše pri domačih podjetjih. Iz tega odloka je razvidno, da so držav- ne oblasti doslej bojkotirale domačo in- dustrijo in naročale drugod. Sedaj ve- več letih ujedinenja se je še le naša vlada spomnila, da bi bilo vendar le dobro, ako bi država sama kot prva začela podpirati domačo industrijo. — Svoji k svojim velja za vse „protidr- žavne elemente“, a ne pa za našo drž- žavo!

d Ali smo na visku policajdemo- kracije? „Svobodoljubni“ g. Svetozar Pribičević je upeljal zopet potne legi- timacije. Cela naredba o legitimaciji je višek šikane za prosto ljudstvo. Ke- daj da stopi naredba o legitimaciji v veljavo, ni bilo nikjer razglašeno, am- pak jo bo menda vsak policijski šef za- čel izvajati, kedaj in kako mu bo dra- go. Dne 9. t. m. sta udrila v vlak Ca- kovec—Maribor dva policijska bandu- rja in začela od potnikov zahtevati le- gitimacije. Kdor ni imel potne izkaz- nice, tega sta neusmiljeno posadila na prosto. Nekaj potnikov je moralo iz ra- gona v Mali Nedelji, nekaj v Moškani- cih itd. Kako so bili ti ubogi priprosti ljudje zadovoljni s početjem Pribičevi- čevih bandurjev, si pač lahko misli vsak sam. Ko so dospeli nekateri pot- niki iz vlaka Cakovec—Maribor na mariborsko postajo, jim je povedal nek stražnik, da so začeli izvajati ta Pribičevićev evangelij potne „prosto- sti“ še le dne 10. t. m., a pogon iz va- gonov pa se je doigraval že dne 9. t. m. Po deželi pa doslej županstva niso še dobila prav nobenega obvestila, da bi morali izstavljati potnikom kake legi- timacije. Policaji in žandarji še niso pripomogli nobeni državi ne na zno- traj, še manj pa na zunaj do ugleda, tudi v naši kraljevini ne bodo. Vse te šikane ljudstva se doigravajo pri nas pod režimom policajdemokracije, kate- ro krmari dinastija Pribičević v letu svobode 1921.

d Abderitstvo brez primere. „Jut- ro“ javlja iz Beograda, da je minist- ski svet odločil, da se ima izvršiti po- pis vse živine v celi državi, potem pa se bo dovolil izvoz živine, ker grozi vsled suše silno pomanjkanje živinske hrane. Kdor je poznal uradnega sr- veljna nekdanje Avstrije in ga sedaj primerja z našim balkanskim, je lah- ko prepričan, da bo trajalo to „popi- sovanje“ živine tako dolgo, dokler bo vladala suša in bodo gotovi še le te- daj, ko bo stala jesen pred durmi. Al- kaj jim je mar, kako bo prehranjeval kmet z zadnjim meterskim stotom le- tošnjega sena tisto živino, ki je ne bo mogel pravočasno spraviti v denar? Zares, božja kazen nas je zadela, ko nam je milost državotvorcev posadila dolenjskega mesarja na ministrski stolet!

d Proti zapostavljanju in krivici. Slovenski in hrvatski častniki (tako- zvani „prečani“, kakor jih imenujejo srbski tovariši) čutijo zapostavlja- nje od strani višjih vojaških oblasti povsod in najsi so aktivno služeči ali vpokojenci. Zato se ni čuditi, da kar trumoma zapuščajo armado in se po- tegujejo za predčasne vpokojitve in po- stavljanja v rezervo. Dne 24. p. m. so bivši aktivni, novo sprejeti in na os- novi zdravniško-komisijonelnega pre- gleda vpokojeni častniki, ki bivajo na teritoriju Slovenije, naslovili na finan- čnega ministra ostro resolucijo, v ka- teri se pritožujejo nad nečutenim za- postavljanjem v gmotnem oziru. Naš finančni minister namreč noče nič ve- deti o pravilnem izplačevanju pokoj- nin, kakor je bilo predpisano v ukazih, ki ga je podpisal sam regent Aleksan- der. Vpokojenci se nakažajo v žalostni socialni in materialni situaciji in na- ša vlada nima za te ljudi, ki so ob preobratu življvali zdravje in vse mo- čit za ohranitev reda in za organiza- cijo vojske, nobenega smisla in srca. Konec resolucije se glasi: „Če nas je vojska kraljevine SHS sprejela v svo- je okrilje in nam pripoznala, da smo

vstopili v njen okvir kot polnovredni člani, imamo pravico, da pred Bogom in celim svetom zahtevamo, da se z nami postopa, kakor z državljani prve in edine, ne pa pете, šeste ali zadnje kategorije." — To je močan poper za naše državotvorce, ki uganjajo na vseh koncih in krajih korupcijo in nimajo za budo svojih najzvestejših nobenega smisla. — **Čep prispevek k "enakopravnosti in svobodi"**, ki sta se pri nas udomačili...

d Čudna previdnost. Zelo se čudimo, da se "Kmetijski list" ni objavil obsojbe enega izmed največjih voditeljev SKS. Kakor znano, je vin. rav. Jakob Znidarič naperil proti knjigovodkinji F. S. tožbo radi razžaljenja časti. Omenjena je namreč svoj čas, ko je bila nastavljena na vin. šoli, podala v Ljubljani na pristojnem mestu in pred merodajnimi činitelji izjavo, ki nikakor ni povzdignila Znidaričevega ugleda. Šlo je za razne nerednosti na zavodu. Povzročil jih je Znidarič s svoje nezmernošjo. V tej zadevi sta se vršili v Mariboru dve, in v Ljubljani dve razpravi. Ker je ljubljansko sodišče gđe. F. S. oprostilo, bo g. Znidarič "samostojno" poplačal nastale potroške, ki pa nikakor niso mali. (To smo omenili v toliko, "da se ne zadržavi.")

d Sekvestre nad vinogradi krog Jeruzalema, Ormoža, Ljutomera, Središča imajo od prevrata do danes v rokah samostojni in demokratični veljaki. Celo delo teh samostojnih demokratičnih sekvestrov obstoja v popivanju po sekvestriranih kletih, ki se doigrava na račun posestnika in povrhu si še ti samostojno demokratični sekvestri masno zaračunajo vsak krokarški izleč kot uradno rajžo. Nekateri taki sekvestrirani posestniki že imajo prav, znatne izgube z vinogradi in niso še imeli s sekvestri obračuna od prevrata sem. Samostojno demokratični sekvestri ne skrbijo za skrbno obdelavo vinogradov, ampak za ugaljenje samostojno žejnih grl in demokratično nasitnih žepov. Da se na ravno kar opisani način odgaja sekvestrirane narodne manjšine za "državotvorne" elemente, je pač razumljivo! Vsa ta korupcija s sekvestri se godi in bujno procveta danes pod samostojno demokratičnim režimom v letu 1921.

d Župnik Jakob Zupanič. V Gotovljah pri Zalcu je dne 11. t. m. v visoki starosti 75 let umrl tamošnji vpopojeni župnik Jakob Zupanič. Njegov pogreb se vrši v soboto dne 13. t. m. Svetila mu večna luč!

Pri Sv. Treh Kraljih v Slov. gor. se vrši v nedeljo, dne 21. avgusta, tabor mladeniških Marijinih družb Slov. goric. Ob 10. uri slovesna sv. maša in pridiga za mladeniče, po službi božji veliko mladeniško zborovanje na prostem pred cerkvijo z govori, deklamacijami, petjem in tamburanjem mladeničev. Ob treh popoldne nauk za mladeniče in slovesne večernice. Mladeniči, sinovi Marijini iz Slov. goric, na veselo svidenje: pa z družbenimi svetinjami! Vsi na krov! Naše število raste! Zato vsi na ta tabor!

Gladijatorji.

Prva knjiga. — Eros.

(5. nadaljevanje.)

Za samomorilecem Otonom se je Vitelji odel s škrlatom, toda stopili na prestol cesarjev je tistikrat že skoraj pomenilo, stopiti na morišče in Dano-klejev meč je grozeče in na zelo tenki niti visel nad cesarskim diademom.

Kadar stresajo usodni politični udarci državo, nasičeno in prožeto s pokvarjenostjo in pregrehami, splavajo po zakonu človeške narave izvrški človeške družbe neizogibno na površje, breznačelni neznajčajneži, sužnji na gonov in sebičnosti, brezvestnaži dosežejo dvonajlve in trenutne uspehe, omazano slavo. — Pod Neronom je peljala le ena pot k dvorni priljubljenosti: tekmovali s cesarjem v poživljenosti in pregrehah. Cesarjeva palača je bila tistikrat v resnici gnilo močvirje hudobij in skrajne pokvarjenosti. Kdor se je znal hliniti in se ponižati v robati pohotnosti do živali, kdor je znal hliniti rafinirano krvokežnost kronanega demona in bolno pokvarjenost njegovega srca, ta je pos-

d Gagliardi aretiran. V Gradcu je aretirala avstrijska policija znanega frankoveca dr. Manko Gagliardi, ker se je ugotovilo, da je stal z našimi komunističnimi teroristi v sumljivi zvezi. Gagliardi je nastopal kot odkrit sovražnik naše države. Avstrijska policija ga bo izročila našim oblastem.

d Kocenova slavnost. V nedeljo, 7. t. m. se je vršilo ob natlepšem vramenu slovesno odkritje spominske plošče na rojstni hišici Blaža Kocena, slavnega zemljepisca, na Hotunjem, župnije Ponikva ob juž. žel. in to za dvojni jubilej, namreč, v spomin 100 letnice njegovega rojstva in 50 letnice njegove smrti. Udeležba je bila naravno velikanška. Dopolnil je v župni cerkvi na Ponikvi v zboru zasnovani propovedi govoril č. g. Marko Krajnc iz Celja, kako sta si vera in omika v tesni zvezi in dokazal z zgodovinskimi dejstvi, da služi katoliški duhovnik veri in omiki, kakor to kažežeta ponkovška rojaka Slomšek in Kocen. Popoldne pa se je ob pol 3. uri razvil dolg spreved z drameljsko godbo na čelu iz Ponikve na pol ure oddaljeno Hotunje, kjer je pred leseno Kocenovo rojstno hišico po pozdravu gostov od strani g. župana Podgorška opisal g. profesor Štrmssek iz Maribora življenje in delovanje Blaža Kocena kot duhovnika, profesorja, kartografa in tudi narodnjaka, če tudi ne poznaneega. Kot dokaz Kocenovega skritega narodnega mišljenja je navedel med drugim dejstvo, da je Kocen v zemljevidih slovenskih pokrajin napisal poleg nemških tudi slovenska krajevna imena, dočim na čeških ali na poljskih zemljevidih tega ni storil. Blaž Kocen je bil rojen 24. januarja 1821 in je umrl na Dunaju 30. maja 1871. Koncem govora je isti odkril spominsko ploščo in jo izročil v varstvo občini Ponikva ter pozval mnogobrojne udeležence, da so zaklical trikratni "slava" Kocenovemu spominu. Na to je šolska dekleca Lizika Golež prav gladko in občutno deklamovala Gregorčičevo "Kmetijski hiši". Ko se je do mači gospod župnik še zahvalil slavnostnemu odboru za požrtvovalno pripravljalno delo in vsem Kocenovim častilcem za udeležbo, se je podalo vse ljudstvo na lepo okrašene prostore gostilničarja g. Stefana Gobec ob kolodvoru, kjer se je vršila dobro uspešna ljudska veselica z zelo obsežnim programom.

d „Balkan“ se je silno razjezil — nad čehoslovaško vlado, ki se je sešad v svrhu pomožne akcije proti lakoti spustila v oficijelna pogajanja s sovjetskimi mogotci. Res, čudni ljudje okoli „Balkana.“ Po nazorih teh črnogorskih tintenkulijev je človekoljubje napram stradalajočemu narodu nekaj — nezaslišanega. Kam smo zaplavali...

d Uvoz zvonov. Na seji ekonomske-financijskega komiteja ministrov dne 10. t. m. je bil storjen sklep, da se dovoli prost uvoz cerkvenih zvonov. Toda motil bi se, kdor bi si mislil, da bo ta prost uvoz cerkvenih zvonov tudi prost carine. Kar z eno roko dajo, vzamejo z drugo, kajti različne industrijske korporacije so zahtevale od

vlade, da povisa carino na uvoz vseh tistih industrijskih izdelkov, ki se izdelujejo v naši državi. Tej zahtevi je vlada ugodila in bo povisala carino. Kaj torej pomaga prost uvoz cerkvenih zvonov, če pa ista vlada zviša carino tako, da bo nabavljanje cerkvenih zvonov v inozemstvu sploh onemogočeno!

d Izvoz krmil prepovedan. Vlada je prepovedala izvoz vseh vrst krmil, kot sena, slame, ovsa, otroboy, repe, rezance in odpadkov pri čiščenju žita. Tozadevna naredba je stopila v veljavo dne 9. avgusta t. l.

d Brivci so zvišali vsled zvišanja najemnine brivskih lokalov cene za po strežbo v brivski stroki na razmeram prikladno višino.

d Mednarodni lov na komuniste. Češki list „Pravo Lidu“ piše: „Brzjavke iz Beograda trdijo, da je ministrski predsednik Pašić pozval vlade Čehoslovaške, Rumunije, Italije itd., da se pridružijo mednarodnemu lovu na komuniste. Toda Čehoslovaška nima namene, da bi sledila Jugoslaviji po poti reakcije, kajti komunizem itak gre po svoji naravi poti do propasti.“

d Roparski napad na brzovlak. Na progi Pariz—Marseille so dne 9. t. m. roparji ustavili brzovlak, udrili v železniške vozeve ter s samokresi v rokah prisilili potnike, da so jim morali izročiti ves denar in dragocenosti Nekega kadeta, ki se jim je uprl, so takoj ustrelili. Ko so opravili svoj posel, so na avtomobilih zginili po neki stranski poti v gozd.

d Dva milijona brezposelnih v Angliji. V preteklem mesecu je dobivalo v Angliji 2.200.000 brezposelnih oseb podporo. V tem mesecu je začelo padati število brezposelnih in se je znižalo za 102.000 oseb.

d Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 159—162½ naših K. Za 10 nemških mark je plačati 206—208, za 100 laških lir 727—730 jugoslovanskih kron. Avstrijska krona pa sploh ni notirala.

Iz Prekmurja.

p Prekmurske slavnosti. Iz Maribora gre zadnji vlak za slavnosti v soboto ob 9. uri zjutraj čez Pragersko—Čakovce v Dolnjo Lendavo, kjer ob 13. uri sprejem gostov. Zvečer je tam koncert „Ljubljane“ in vojaške godbe z govori. V nedeljo, dne 14. t. m., je glavna slavnost v Murski Soboti, služba božja, žalna manifestacija na grobu jugoslovanskih vojakov, popoldne koncert, govori, nastop prekmurskih dijakov itd. Dne 15. t. m. je velika ljudska slavnost v Turnišču.

p Prekmurje. Torej so vendar izvršili nesramnost! Župana Severa je dr. Baltič odstavil. Liberalci so denuncirali g. Severa, da bi ga spravili z županskega stola. Nič ni pomagalo. Vlada ni našla povoda. Zda pa se zahtevali njegovo odstranitev, češ, da dela za „klerikalno“ stranko. Baltič vendar sili, da se vsi volile izjavijo, pri kateri stranki so. To torej ni greh. A liberalci ne gledajo na to. Zahtevali so brez pravne podlage glavo g. Sev.

ra. In njih „sluga pokoran“ je ustrezel. Zda pa so imeli smolo, da se noben sloboden liberalci ni hotel umazati s prevzetjem goštenstva. Zato pa je dr. Baltič službeno nastavljal svojega političnega uradnika, dr. Tina Čuša, za gerenta v Dolnji Lendavi. Čuš seveda mora ubogati, dasi je bil svoj čas že tako sit Prekmurja, da je moral oditi iz Murske Sobotice. Za gerenta tudi ni sposoben. Ljudstvo je bilo zadovoljno z g. Sevrom, z dr. Čušom ne bo. Čuš tudi ne zna madžarski, zato bo moral imeti tolmača. Lendava je malo mesto, g. Sever je opravljal gerentstvo skoro zastoj. Zda pa bodo davkoplačevalci plačevali dr. Čuša za njegovega tolmača. Tako skrbijo liberalci, da se ljudstvu izprazni žepi! Dr. Čuš bo napravil ljudstvo nezadovoljno z državo, njegovo delovanje bo imelo protidržaven sad. Pa kaj liberalcu mar, če gre Prekmurje v protidržavni tabor, če se tudi izgubi, če le sami nasitijo svojo liberalno trmo. G. namestnik Hribar pa pravi, da hoče delati za pravo in pravico. Tukaj naj začne! Naj pošlje dr. Čuša, kamor spada, g. Sevr pa naj da zadoščenje, drugače so njegove besede fraze.

Iz Maribora.

d Slavnost 700letnice III. reda sv. Frančiška v Mariboru obeta. biti zelo slovesna. Te dni se bo zbralo v baziliki Matere Milosti in krog nje na tisoče vernih Slovencev in Slovenk. V nedeljo dospe v Maribor že oče Salvator Zobe, sloviti slovenski pridigar. V četrtek je dospel provincial o. Avguštin Campa. Celo iz Prekmurja so naznanjene procesije. Iz Murskega polja, posebno iz Ljutomera bo udeležba zelo velika. Celjanov pride okoli 600. Vspored cele slavnosti je sledeči: V soboto, dne 13. avgusta: Ob 5. uri zjutraj: Pridiga, potem sv. maša. Ob 3. uri popoldne: Pridiga. Ob 7. uri zvečer: Pridiga, potem sv. blagoslov. V nedeljo, dne 14. avgusta: Ob 6. uri zjutraj: Pridiga. Ob pol 10. uri zjutraj: Pridiga in potem sv. maša. Ob 3. uri popoldne: Pridiga in potem večernice. Ob 7. uri zvečer: Romarska pridiga, nato slovesne litanije in rimska procesija. V ponedeljek na praznik Marijinega Vnebovzetja, dne 15. avgusta: Od 4. ure naprej tihe sv. maše. Ob pol 7. uri zjutraj: Pridiga. Ob 8. uri: Slovesen sprejem knezoškofa. Ob 8. uri zjutraj: Pontifikalna sv. maša. Po sv. maši pridiga knezoškofa. Ob 3. uri popoldne: Zadnja pridiga, obenem mesečni shod, potem slovesne večernice in zahvalna pesem „Te Deum“ ter papežev blagoslov. V ponedeljek, dne 15. avgusta, ob 11. uri popoldne: Veliko manifestčno zborovanje častilcev sv. Frančiška v Götzevi dvorani. Spored: 1. Deklamacija. 2. Tretji red in socialno vprašanje (g. Franjo Zebot). 3. Tretji red in žensko vprašanje (g. A. Stupca). 4. Sv. Frančišek, prenovitelj človeške družbe (g. prof. Ivan Bogovič). Na slavnosti so povabljeni vsi krščanski misleči Slovenci in Slovenke.

jaški poklic. Vpliv njegovih sorodnikov ga je kmalu dvignil na visoko stopinjo in še v cvetu mladosti je postal tribun v armadi Vespazianovi, ki se je takrat borila v Judeji. Julij Placid je imel mnogo vrlin, ki so bistveno potrebne vojakom. Osebnim pogum, ali bolje rečeno, brezčutna hladnokrvnost v nevarnosti je bila njegova glavna lastnost. Zanj ga je morebiti najbolj usposobljala njegova zdrava narava, polna življenjskih moči, njegovih rokel bi neobčutljivi, železni živi, ki jih je imel brezpogojno v oblasti. Nikoli se ni pokazal v ugodnejši luči, kot kadar je bilo vse krog njega zmečeno in razburjeno. Pri obleganju Jotapata, kjer so se Judje branili z vso čupno vztrajnostjo svojega plemena, mu je visoko spoštovanje Vespazianovo prihorila ravno njegova hladnokrvna odločnost, ki je z njo pred samimi očmi generalovimi rešil gotove smrti celo stotnijo vojakov s centurionom vršč.

(Dalje prihodnjič.)

Širite katoliške liste!

godbe je vladal Vitelji, dobrovoljen po žeruh, ki v svoji mladosti ni bil brez zmarnosti, ki mu jih je pa nezmerno uživanje zamorilo, človek zabuhlega lica, napihnjenega telesa, zadimljenih oči, puhlih mišic, brez moči, brez poguma. Duhoviti državnik, gibeni dvorjanik, podjetni vojskovodja se sme pod njegovo vlado imeti le eno strast, le eden cilj za udeleževanje svojih zmarnosti — jesti je moral do požrešnosti, piti do pijanosti, razmišljati o umetnosti, kako bi se dal do grla polnemu že lodeu zopet vzbuditi nov glad — in — nato iznova jesti in piti —.

Pod takim vladarjem je dosegel velik vpliv, kdor je znal z veseljem do uživanja združevati bistrega duha — vedro glavo in delavnost. Cesar je visoko cenil tistega, ki mu je znal odzvzeti vladarsko skrb, pa ga obenem z besedo in zgledom podpiral v njegovih živalskih hotenjih.

In tak človek je bil Julij Placid. Ni še bil mesec dni na dvoru, pa je že stal visoko v milosti pri svojem vladarju.

Izredno zgodovino je imel za seboj. Rojen je bil iz plemenite rodbine rimskih patricijev in si je izbral vo-

d Mariborski grad je vendar-le kupil trgovca gospod Berdajs. Kupčija pa se ne more izvesti, ker je nad baronom Fvikelnom še sekvatura.

d Živinski sejm v Mariboru dne 2. avgusta je bil najboljši obiskani v tem letu, tako glede števila kakor tudi glede kvalitete prignane živine. Od zadnjega sejma do danes je vsled trajajoče suše cena živini brezprimerno padla. Krme ni in zato vsak gleda, da odproda odvišno žival, ker se je bati, da bo cena še bolj padla. Italijanski konzorcij je nakupil za Trst, Milano, an Benetke 112 najlepše rejnih volov in klavnih krav. Pitani voli so se proklajali Italijanom po 17 do 18 K za 1 kg žive teže. Najstrožje je obsojati poslovanje nekaterih mesarjev-izvoznikarjev, kateri vedno kriče in stokajo, da ni lepe klavne živine in da je predraga. Opazilo se je in čulo od strani kmetovalcev bridke pritožbe, da je mnogo teh mesarskih magnatov, katerim je bilo znano, da pridejo italijanski kupci, po svojih mešetarjih nekaj dni pred sejmom, ali pa neposredno na sejmski dan izven sejmišča pokupilo najlepšo pitano žival, dalo prignati to živino na sejmišče, kjer so živino Italijanom prodali. Kupovali so na doma in izven sejmišča težke vole po 13 K, ti magnati so pa od Italijana dobili po

17 do 18 K plačano. Tako je marsikateri par juncev čez 1000 kg in več odšel, dobiček 3000 K in še več je pa spravil mesarski magnat, kateri se ni nič bati in kateremu mešetarenje več neese, kol redno in pravično izvrševanje svoje izučene obrti. Pozivljamo obrtne in davčne oblasti, da v prihodnje tako zlorabo in brezvestno izkoriščenje kmetkega prebivalstva z vsami razpoložljivimi sredstvi zabranijo, ker ti ljudje so prave pijavke naroda, četudi se vedno sklicujejo na visoke davke, katere morajo plačevati, katerih pa pristojna oblast nikdar zanesljivo določiti ne more. Odsek za doždevanje cen je imel še isti večer sejo in določil nove mesne cene. Pričakovati je, da bodo v prihodnjih dnevih skušali mesarji na kmetovalca priščit izvajati v tem pogledu, da bodo živo težo kar najnižje plačevali. Ker je Maribor nekako središče živinskega trgovanja, naj bodo kmetovalci pri predaji svoje živine oprezni in naj se preševentuelno odprodajo z zaupanjem obrtnejo za svet na Tajništvo Km. zveza v Mariboru, katero jim bo natančno pojasnilo, kakšne cene žive teže se zahtevajo.

d Matere se ponovno opozarjalo na predavanja in na posvetovalno uro g. dr. M. Ambrožiča v petek in soboto,

kjer bo razpravljalo o zaščiti in oskrbi dojenčkov in dajal materam na njihova vprašanja in želje primerne nasvete. V petek ob 9. uri zvečer predava v mestnem kinu g. mestni fizik dr. Švab iz Celja o muhi kot prenašalki kužnih bolezni.

d Iz gledališke pisarne. Gledališka pisarna v Mariboru je strankam na razpolago vsak dan od 10-12 ure od 15-17. Uprava slovenskega na rodnega gledališča vabi vsa kulturna društva in sploh vsacega, ki se zanima za gledališče, da izrazi pismo ali ustmeno svoje želje glede bodoče sezone.

d Elektrotehnično pisarno je otvorila firma Sprager in drug v Kopitarjevi ulici 12. Interesente opozarjamo na današnji inserat!

Orlovski vestnik.

o Tabor v Slov. Bistrici. Na tabor pride štrasburška vrsta in bo telovadila na krogih. — Strasburška vrsta si je na mednarodni tekmi v Strasburgu priborila prvo mesto. Prvikrat smo imeli med seboj brate, ki so zanesli ugled Orla v svet. Zato vsi v sl. Bistrici!

o Vzpored tabora v nedeljo, dne 21. avgusta v Slov. Bistrici: Od 7. do

9 ure dohod telovadcev in telovadkin ter goslov v Bistrici. Ob pol 10. uri sprejem štrasburške vrste in Orlovsko Zvezo na kolodvoru. Ob 10. uri dop. sv. maša na trgu pri kapelici. Ob 11. uri obhod po mestu. Ob 3. uri popol. dne javna telovadba na vojaškem vežbališču. Potem veselica v prostorih g. Avguštin. — Več bo v okrožnici. — Tajnik.

o Sevnica ob Savi. Dne 28. avgusta se vrši tukaj veliki orlovski tabor za celo Posavje. Bratje Hrvati se ga udeležijo v največjem številu. Opozarjamo že sedaj sosedna okrožja, da začnejo s pripravami.

o Vsem odsekom mariborskega Orlovskega okrožja! Okrožnice, ki so se vam doposlale, preberite vsem bratom in sestram in pošljite takoj prijave udeležencev in za obede. Izkaznice za polovično vožnjo naročite naravnost v Ljubljani pri OZ, Ljudski dom II.

o Telovadni krožek Orle Studenci pri Mariboru priredi v ponedeljek, dne 15. avgusta ob 18. uri zvečer v Splavarski ulici 4 igrokaz s petjem „Fabiola in Neža“. Vse prijatelje mladine in orlovske misli vabimo, da se udeležijo te zanimive predstave. Vstop je prost. Prostovoljne darove hvaležno sprejemamo za orliški sklad.

Orel, telovadec vešč stroje-pisje išče službe kot praktikant pri kakem podjetju. Naslov v upravi. 461

Zamenjam enonadstropno hišo z gosp. poslopji, vrtom in kletjo v Radgoni (Avstrija) proti enaki hiši v Jugoslaviji. Ponudbe po 57 na upravnishvo „Straže“. 456

Dijak 14 let star išče stanovanje in hrano pri dobri rodbini. Ponudbe na upravnishvu. 462

Malo posestvo v lepem sodonem kraju zraven cerkve in šole z lepim sadonosnim vrtom in z dobrimi polskimi pridelki ter neprimičninami odpotovanja zelo po ceni prodaja. — Vpraša se pri: Juriju Fürpass v Zetalah pri Rogatcu, pošta Zetale 454

Nova hiša s 4 sobami, kletmi, hlevi, kozolcem, sušilnico za hmelj in 4 orali zemlje, vse ob železnici in državni cesti blizu kolodvora je na prodaj v St. Petru v Sav. dolini. Oglasiti se je pri Mariji Cremožnik, Spod. Grušovlje v St. Petru v Sav. dol. 2-2 451

Posestvo 7 hektarov, poslopja zidana, 27 let gostilna, tik velike tovarne, s konji in govedo ter z celim inventarjem se prodaja. Naslov Franc Bauman, Ceršak pošta St. Ilj v Slov. goricah. Vprašanju se naj priloži znamka za odgovor. 2-2 450

MALINOVEC

sladek, dobite po pošti od 3 do 40 kg, po železnici od 20 kg naprej. Izdeluje se trojna kakovost: B po 34 K, G I po 48 K, Gs po 52 K za 1 kg. Zadnji malinovec (Gs) je najbolj gost. Ljubijo ga kavarne in gostilne. Za pristnost in izbornost blago jamči zdravim in bolnim odjemalcem

Industrija sadnih izdelkov v Selnici ob Dravi. 315

Prvovrstni trapistovski

S I R

se dobiva pri
Matija Lahu, Maribor,
13-5 Glavni trg. 373

Pozor!

Edina tovarniška zaloga: Plahte impregnirane, za vozove
2 m široke, 3 m dolge K 888—
3 » 4 » » 1880—
3 » 5 » » 2250—
4 » 4 » » 2400—
4 » 6 » » 3500—
druge velikosti poljubno v par dneh.

Konjske dežne plahte s kumet-špico, v treh velikostih na razpolago po tovarniških cenah. Pošiljatev po pošti na vse kraje. Edinole pri

Alojzij Gnušek, Maribor,
8 Glavni trg št. 6. 417

Inserirajte v Straži!

Zapustila nas je po dolgi, mučni bolezni naša ljubljena, nepozabna žena, oziroma mati, babica in teta, gospa

Rozalija Maher,

posestnica in gostilničarka

v 61. letu svojega v bridkih težavah prebitega življenja, po večkratnem sprejemu sv. zakramentov. K večnemu počitku jo sprememo v petek ob 8. uri zjutraj na pokopališče k Mariji v Brezju od hiše žalosti.

Dolgoše pri Brodu, dne 10. avg. 1921.

455

Žalujoča rodbina Maher.

Izšel je koledar bazilike Matere Milosti v Mariboru s službo božjo in pobožnostmi v tej cerkvi. Pridana mu je tudi kratka zgodovina Matere Milosti. (Stane 2'—K).

457

Kdor ne verjame, naj poskusi, in prepričal se bo, da se kupi: 390
Klobuke, obleko, perilo, čevlje, deklenice, petov, košare, torbice za trg in razno galanterijsko blago najboljše in najceneje pri trdku
Jakob Lah, Maribor, Glavni trg 2.

LIVARNA

ZA

ZVONOVE IN KOVINE

POPRI DENZELA SINVI

MARIBOR : KOPALIŠKA ULICA 9

je zopet v obratu!

CERKVENE ZVONOVE

izdeluje surove litve v vseh kovinah in zlitvinah (bron, medenina, aluminij itd.)

UMETNA LIVARNA

RELIEFI, CERKVENI SVETILNIKI

Vsa oprema za žgalnice, kletarstva, pivovarna, opreme za plin in vodovod, opreme za cavi, pipe za pivo, uteži iz medenine lastnega izdelka. Popravljalnica za brizgalne itd.

20+

Inž. J. & H. Buhl.

156

ŠPRAGER A. IN DRUG, MARIBOR,
Kopitarjeva ulica 12.

Elektrotehnična pisarna

za izpeljavo električnih naprav za razsvetljavo in moč za industrijska, gospodarska in obrtna podjetja. Gradba električnih central, krajevnih žičnih mrež, inštalacij za razsvetljavo v zasebnih poslopih in stanovanjih, kakor tudi vsa tozadevna popravila.

460

Dobro delo! Mali stroški! Dobro gradivo!
Zmerne cene!
Strokovni nasvet, na željo načrte in proračune.

Otvoritev.

Uljudno naznanjam slav. občinstvu, kakor prečastiti duhovščini, da sem otvoril

krojaško obrt

v Mariboru, Koroška cesta št. 1

(poleg cerkve sv. Alojzija, vhod trgovina R. Nieferral).

Potrudil se bodem kar najbolje mogče, ustreči vsakemu cenj. naročniku. Za obilen obisk se najtopleje priporočam ter bilježim

z odličnim spoštovanjem

Ivan Safran

kroj. mojster.

458 1-2

Rudolf Nieferral, Maribor,

Maribor, Koroška cesta 1.

Manufaktura, sukno za obleke, cefirje, šifone, platno za rjuhe (prte), odeje za postelje, namizni prti, narejene hlače i. dr., nogavice domačega izdelka za ženske, moške in otroke, vsakovrstno perilo, površne obleke in srajce za železničarje in ključavničarje, ženske predpasnike, rute, robce itd.

459

Cene zmerne! Postreža točna!

Sprejemajo se tudi naročila za izdelavanje oblek in perila vse vrste po meri.